

L E G E

pentru modificarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Articolul 251 din Codul fiscal nr. 1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) În procesul examinării cazurilor de încălcare fiscală în care se constată semne ale componenței de infracțiune, Serviciul Fiscal de Stat adoptă decizia asupra cazului de încălcare fiscală, în care se indică exact prejudiciul cauzat prin încălcările admise, măsurile de înlăturare a acestor încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin încălcare (achitarea la buget a sumelor de impozite, taxe, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii și/sau prime de asigurare obligatorie de asistență medicală, calculate în procesul controlului). Sesizarea organului de urmărire penală cu privire la existența semnelor componenței de infracțiune se face printr-o adresare scrisă, care se transmite acestuia în termen de 5 zile lucrătoare de la data emiterii deciziei cu privire la contestație sau de la data expirării termenului de contestare a deciziei asupra cazului de încălcare fiscală prevăzut la art. 268 alin. (1) sau la art. 274¹ alin. (8), în cazul în care aceasta nu a fost contestată.”

articolul se completează cu alineatele (3) și (4) cu următorul cuprins:

„(3) În cazul prevăzut la alin. (2), termenul de executare a măsurii de înlăturare a încălcării și de restituire a prejudiciului cauzat nu poate depăși 30 de zile.

(4) La sesizarea privind identificarea semnelor componente de infracțiune, în mod obligatoriu, se anexează actul de control, decizia asupra cazului de încălcare fiscală și materialele ce țin de controlul în cauză. În sesizare se face consemnarea privind executarea sau neexecutarea măsurii de înlăturare a încălcării stabilite și privind restituirea sau nu a prejudiciului cauzat sau a contravalorii lui (achitarea la buget a sumelor de impozite, taxe, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii și/sau prime de asigurare obligatorie de asistență medicală, calculate în procesul controlului).”

Art. II. – Articolul 20 din Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 117–126BIS), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

alineatul unic devine alineatul (1);

articolul se completează cu alineatele (2)–(4) cu următorul cuprins:

„(2) În cazul constatării semnelor componente unei infracțiuni în cadrul exercitării atribuțiilor și drepturilor sale, Comisia Națională emite o decizie în care indică încălcările admise, prescrie măsurile de înlăturare a acestor încălcări și, dacă există și poate fi constatat, indică prejudiciul cauzat prin aceste încălcări, prin sesizarea organului de urmărire penală conform alin. (3). Termenul de executare a prescripției în acest caz nu poate depăși 30 de zile.

(3) Sesizarea organului de urmărire penală cu privire la existența semnelor componente de infracțiune se face printr-o adresare scrisă, care se transmite acestuia în termen de 5 zile lucrătoare de la data emiterii deciziei Comisiei Naționale sau de la data expirării termenului stabilit la alin. (2) pentru executarea prescripției. La sesizare se anexează decizia și materialele aferente.

(4) În cazul prevăzut la alin. (2), decizia Comisiei Naționale nu se contestă în instanța de contencios administrativ.”

Art. III. – Legea nr. 753/1999 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr. 156, art. 764), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova (în continuare – *Serviciu*) este organul de stat specializat în domeniul asigurării securității naționale prin exercitarea tuturor măsurilor adecvate de informații și

contrainformații, de culegere, prelucrare, verificare și valorificare a informațiilor necesare cunoașterii, prevenirii și contracarării oricăror acțiuni care constituie, potrivit legii, amenințare internă sau externă pentru independența, suveranitatea, unitatea, integritatea teritorială, ordinea constituțională, dezvoltarea democratică, securitatea internă a statului, societății și cetățenilor, statalitatea Republicii Moldova, funcționarea stabilă a ramurilor economiei naționale de importanță vitală, atât pe teritoriul Republicii Moldova, cât și peste hotare.”

2. La articolul 7:

în partea introductivă, după cuvântul „Serviciului” se introduce textul „, în exercițiul asigurării securității naționale,”;

litera a):

la liniuța a cincea, textul „economice și cele” se exclude;

după liniuța a cincea, se introduce o liniuță nouă cu următorul cuprins:

„– acțiunile ce constituie amenințare externă sau internă la funcționarea stabilă a ramurilor economiei naționale de importanță vitală;”.

3. La articolul 10 alineatul (1):

în partea introductivă, după cuvântul „Serviciul” se introduce textul „, în limitele atribuțiilor,”;

la litera n), textul „expertize criminalistice” se substituie cu textul „constatări tehnico-științifice”.

Art. IV. – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72–74, art. 195), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 89, alineatul (2) se completează cu litera b¹⁾ cu următorul cuprins:

„b¹⁾ liberarea de pedeapsă în cazul săvârșirii infracțiunii pentru prima oară și al reparării prejudiciului;”.

2. Codul se completează cu articolul 91¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 91¹. Liberarea de pedeapsă penală în cazul săvârșirii infracțiunii pentru prima oară și al reparării prejudiciului

(1) Persoana este liberată de pedeapsă penală în cazul săvârșirii unei infracțiuni prevăzute la art. 241, 242, 244, 244¹, 246, 246¹, 250, 257, 258 și 262 din Partea specială a prezentului cod dacă întrunește cumulativ următoarele condiții:

- a) nu a fost liberată anterior de pedeapsă penală pentru comiterea aceleiași fapte;
- b) a înlăturat încălcările și a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune;
- c) a achitat la bugetul de stat o sumă egală cu valoarea prejudiciului material cauzat, dar nu mai mică decât dublul limitei maxime a amenzii prevăzute de sancțiunea articolului corespunzător din Partea specială a codului.

(2) Persoana este liberată de pedeapsă penală în condițiile alin. (1) doar dacă fapta nu a fost săvârșită prin aplicarea constrângerii fizice sau psihice, nu s-a soldat cu cauzarea de prejudicii vieții și sănătății persoanei sau nu a fost săvârșită de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală.”

3. Articolul 125 se abrogă.

4. La articolul 190:

în dispoziția alineatului (1), textul „înșelăciune sau abuz de încredere” se substituie cu textul „inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile”;

în dispoziția alineatului (2), litera c) se exclude.

5. La articolul 191, în dispoziția alineatului (1), textul „însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului” se substituie cu textul „însușirea, dispunerea sau folosirea ilegală a bunurilor altei sau ale altor persoane de către cel cărui i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop ori refuzul de a le restitui, care a produs daune considerabile”.

6. Articolul 240¹ se abrogă.

7. Articolul 241:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Practicarea ilegală a activității de întreprinzător, soldată cu obținerea unui profit în proporții mari, săvârșită prin:

a) desfășurarea activității fără înregistrare (reînregistrare), licență și/sau fără autorizare obligatorii, conform legii, pentru desfășurarea activității în cauză;

b) desfășurarea unor genuri de activitate interzise de lege, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1350 la 2350 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 200 de ore, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”

în sancțiunea alineatului (2), textul „de la 4000 la 7000” se substituie cu textul „de la 4000 la 6000 de”.

8. Articolul 241¹:

în sancțiunea alineatului (1), textul „de la 500 la 750” se substituie cu textul „de la 1000 la 1500 de”, iar textul „sau cu închisoare de până la 3 ani” se exclude;

în sancțiunea alineatului (2), textul „de la 850 la 1350” se substituie cu textul „de la 1700 la 2700 de”, iar textul „de la 2 până la 6 ani” – cu textul „de la 2 până la 5 ani”.

9. În sancțiunea articolului 242, textul „de la 1350 la 2350” se substituie cu textul „de la 2025 la 3525 de”.

10. La articolul 242²:

în sancțiunea alineatului (1), textul „sau cu închisoare de la 1 la 3 ani” se exclude;

în sancțiunea alineatului (2), textul „sau cu închisoare de la 2 la 6 ani” se substituie cu textul „sau cu închisoare de până la 3 ani”.

11. La articolul 244:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor prin includerea intenționată în documentele contabile, fiscale și/sau financiare, inclusiv în cele electronice, a unor date vădit denaturate privind veniturile sau cheltuielile

care nu au la bază operațiuni reale ori care au la bază operațiuni ce nu au existat, fie prin tănuirea intenționată a unor obiecte impozabile, acte contabile, fiscale și/sau financiare, dacă suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente unui an fiscal depășește 50 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 3500 la 5000 de unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 2 ani și 6 luni, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 8000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”

la alineatul (2):

în dispoziție, litera b) va avea următorul cuprins:

„b) dacă suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente unui an fiscal depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei,”;

sanțiunea va avea următorul cuprins:

„se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 5 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 16000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”

12. Articolul 244¹:

în sanțiunea alineatului (1), textul „, sau cu închisoare de pînă la 1 an” se exclude;

în sanțiunea alineatului (2), textul „sau cu închisoare de pînă la 3 ani” se substituie cu textul „sau cu închisoare de pînă la 1 an”.

13. Articolul 246 va avea următorul cuprins:

„Articolul 246. Limitarea concurenței libere

(1) Limitarea concurenței libere prin încheierea unui acord anticoncurențial orizontal care constituie un cartel dur interzis de legislația din domeniul concurenței, care are ca obiect fixarea prețurilor de vânzare a produselor către terți, limitarea producției sau a vânzărilor, împărțirea piețelor sau a clienților sau participarea cu oferte trucate la licitații sau la alte forme de concurs de oferte, dacă prin aceasta a fost obținut un profit în proporții deosebit de mari sau au fost cauzate daune în proporții deosebit de mari unei terțe persoane,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 3 ani.

(2) Persoana care a săvîrșit fapta prevăzută la alin. (1) este liberată de răspundere penală în cazul în care aceasta beneficiază de clemență conform legislației din domeniul concurenței.”

14. Articolul 248:

la alineatul (1):

în dispoziție, textul „mărfurilor, obiectelor și a altor valori în proporții mari” se substituie cu textul „bunurilor valoarea căroră depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărîrea de Guvern în vigoare la momentul săvîrșirii faptei”;

în sancțiune, textul „de la 500 la 650” se substituie cu textul „de la 1500 la 2000 de”;

în dispoziția alineatului (5), litera d) va avea următorul cuprins:

„d) în valoarea sumei drepturilor de import care depășește 200 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărîrea de Guvern în vigoare la momentul săvîrșirii faptei.”.

15. Articolul 249:

în denumirea și textul articolului, cuvintele „plăților vamale” se substituie cu cuvintele „drepturilor de import”;

în dispoziția alineatului (1), textul „în proporții mari” se substituie cu textul „care depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărîrea de Guvern în vigoare la momentul săvîrșirii faptei”;

în dispoziția alineatului (3), textul „în proporții deosebit de mari” se substituie cu textul „care depășește 200 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărîrea de Guvern în vigoare la momentul săvîrșirii faptei”.

16. La articolul 250¹, în sancțiunea alineatului (1), textul „de la 1350 la 2350” se substituie cu textul „de la 2025 la 3525 de”, iar textul „pînă la 5 ani” se substituie cu textul „pînă la 3 ani”.

17. Articolul 328 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Refuzul neîntemeiat de eliberare a actului permisiv care a condus la restrîngerea dreptului de desfășurare a activității de întreprinzător, inclusiv desfășurarea neîntemeiată a unor controale, dacă aceasta a cauzat daune drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, în valoare de cel puțin 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărîrea de Guvern în vigoare la momentul săvîrșirii faptei,

se pedepsește cu amendă de la 1200 la 4000 de unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 6 luni, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 pînă la 5 ani.”

Art. V. – La articolul 27 din Legea nr. 1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 209–211, art. 683), cu modificările ulterioare, alineatul (2) se completează cu litera j) cu următorul cuprins:

„j) impactul acțiunilor lor, în timpul exercitării atribuțiilor, asupra drepturilor și libertăților persoanelor, în vederea atingerii unei eficiențe maxime și a micșorării constante a impactului negativ asupra acestora.”

Art. VI. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248–251, art. 699), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 42 alineatul (4), textul „în raza teritorială a căreia a fost terminată urmărirea penală a cauzei” se substituie cu textul „care a fost prima sesizată privind judecarea cauzei”.

2. La articolul 93:

alineatul (2):

punctul 9) se completează în final cu textul „și procesele-verbale de consemnare a opiniei organului de control de stat al activității de întreprinzător, emisă conform prevederilor art. 276¹ dacă nu a fost expusă într-un proces-verbal de control”;

alineatul se completează cu punctul 10) cu următorul cuprins:

„10) procesul-verbal de control, întocmit în cadrul controlului de stat asupra activității de întreprinzător, un alt act de control/administrativ cu caracter decizional, întocmit de un organ de control în rezultatul unui control efectuat conform legislației speciale în vigoare.”

la alineatul (3) după textul „au fost dobândite de” se introduce textul „organele de control de stat,” .

3. La articolul 94 alineatul (1), punctul 4) se completează în final cu textul „, , cu excepția organelor de control și altor părți în proces prevăzute la art. 93 alin. (3)”.

4. La articolul 128:

alineatul (2) se completează în final cu textul: „Este interzisă efectuarea perchezițiilor cu depășirea spațiilor, în alte locuri, în temeiul altor acte sau urmărind alte scopuri decât cele indicate în încheierea judecătorului de instrucție privind autorizarea sau în ordonanța procurorului.”

articolul se completează cu alineatele (5¹)–(5⁴) cu următorul cuprins:

„(5¹) Ridicarea obiectelor, documentelor, dispozitivelor de stocare a datelor sau a sistemelor de informații în original este permisă doar dacă, după examinarea la fața locului, în prealabil, se constată că acestea ar putea avea importanță expresă și indispensabilă pentru cauza penală, iar ridicarea lor nu stopează în mod inevitabil activitatea economică a persoanei.

(5²) În cazul în care ridicarea obiectelor, documentelor, dispozitivelor de stocare a datelor sau a sistemelor de informații în original nu este posibilă fără stoparea inevitabilă a activității economice a persoanei, organul de urmărire penală dispune, prin ordonanță motivată, efectuarea de copii și înregistrări foto sau video, stocarea datelor, inspectarea, măsurarea sau prelevarea de mostre, care servesc

drept mijloc de probă. Efectuarea copiilor și a înregistrărilor foto sau video, stocarea datelor (clonarea sistemelor informaționale), inspectarea, măsurarea sau prelevarea de mostre se realizează, după caz, cu participarea specialistului, prin utilizarea metodelor și mijloacelor tehnice ce asigură integritatea și autenticitatea documentelor, obiectelor, dispozitivelor de stocare a datelor sau a sistemelor de informații.

(5³) În cazul în care este imposibilă efectuarea copiilor și a înregistrărilor foto sau video, stocarea datelor (clonarea sistemelor informaționale), inspectarea, măsurarea sau prelevarea de mostre a obiectelor, documentelor, dispozitivelor de stocare a datelor și a sistemelor de informații la locul efectuării acțiunii procesuale fără a afecta integritatea și autenticitatea acestora ori posesorul acestora nu permite sau obstrucționează efectuarea acestor acțiuni, organul de urmărire penală le ridică în scopul efectuării copiilor și a înregistrărilor foto sau video, stocării datelor (clonării sistemelor informaționale), inspectării, măsurării sau prelevării de mostre, indicând în procesul-verbal întocmit elementele de individualizare a fiecărui obiect, document sau dispozitiv.

(5⁴) În toate cazurile, cu excepția dispunerii constatării tehnico-științifice sau expertizei judiciare asupra obiectelor, documentelor, dispozitivelor de stocare a datelor sau a sistemelor de informații, acestea se restituie persoanei de la care au fost ridicate în termen de 3 zile de la ridicare. Dacă din cauza proprietăților individuale ale obiectelor, documentelor, dispozitivelor de stocare a datelor sau a sistemelor de informații este necesar mai mult timp pentru examinarea lor, termenul de restituire poate fi prelungit prin ordonanța motivată a procurorului, dar nu mai mult decât pentru un termen total de până la 20 de zile de la data ridicării.”

5. La articolul 176 alineatul (2), textul „de un an” se substituie cu textul „de 3 ani”.

6. La articolul 178 alineatul (3), textul „30 de zile ” se substituie, în ambele cazuri, cu textul „60 de zile”, iar după cuvântul „procuror” se introduce textul „sau de către instanța de judecată”.

7. Articolul 185:

la alineatul (1), după textul „aplicarea arestării” se introduce textul: „și în cazul infracțiunilor care, au fost săvârșite fără aplicarea constrângerii fizice sau psihice, nu s-au soldat cu cauzarea de prejudicii vieții și sănătății persoanei sau nu au fost săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală, învinutul, inculpatul nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) La soluționarea chestiunii privind arestarea preventivă, judecătorul de instrucție sau instanța de judecată are obligația să examineze prioritar oportunitatea aplicării altor măsuri preventive, neprivative de libertate, apoi a celor alternative arestului preventiv, și să respingă demersul privind aplicarea arestării preventive atunci când acesta nu este motivat suficient sau dacă motivele invocate nu sînt susținute prin probe care confirmă temeiurile rezonabile de aplicare. Judecătorul de instrucție sau instanța de judecată are dreptul să dispună oricare altă măsură preventivă prevăzută la art. 175.”

articolul se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Arestarea preventivă nu se aplică, iar persoana față de care s-a aplicat arestul preventiv se eliberează din arest, cu sau fără aplicarea unei alte măsuri preventive, în cazul depunerii cauțiunii stabilite de instanța de judecată, la cererea învinutului, inculpatului, în cazul comiterii infracțiunilor prevăzute la art. 190 alin. (1) și (2), art. 191 alin. (1) și (2), art. 223, 224, 225, 226, 227, art. 228 lit. a) și b), art. 241, 242, 244, 244¹, 246, 246¹, 250, 257, 258, 262, 263 din Codul penal.”

8. Articolul 186 se completează cu alineatul (10¹) cu următorul cuprins:

„(10¹) Demersul procurorului de prelungire a termenului arestării preventive urmează a fi încuviințat în scris de către:

- 1) procurorul ierarhic superior – în cazul în care se solicită prelungirea arestării preventive pentru un termen mai mare de 3 luni și, respectiv, pentru un termen mai mare de 2 luni, în cazul minorilor;
- 2) Procurorul General sau de către un adjunct în temeiul ordinului emis de Procurorul General – în cazul în care se solicită prelungirea arestării preventive pentru un termen mai mare de 6 luni și, respectiv, pentru un termen mai mare de 4 luni, în cazul minorilor.”

9. La articolul 195, alineatul (3) se completează în final cu textul: „În cazul în care termenul arestării a fost prelungit în condițiile art. 186 alin. (10¹), la dispunerea revocării urmează a fi informat și procurorul ierarhic superior sau, după caz, Procurorul General sau adjunctul lui.”

10. La articolul 199 alineatul (2):

în partea introductivă, textul „Poate fi” se substituie cu cuvîntul „Este”;

alineatul se completează cu punctul 4) cu următorul cuprins:

„4) se află în situația reglementată la art. 321 alin. (2) pct. 2).”

11. Articolul 204 se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) Dacă bunurile ce urmează a fi sechestrate pentru repararea prejudiciului cauzat sau pentru a garanta executarea pedepsei amenzii sînt folosite sau constituie parte a procesului tehnologic de producție și sechestrarea lor ar determina în mod inevitabil stoparea activității economice a persoanei, se iau măsuri asigurătorii pentru sechestrarea contravalorii acestora.”

12. La articolul 229² alineatul (2), textul „și 352¹” se substituie cu textul „, , 352¹ și 362¹”.

13. Articolul 270:

la alineatul (1), punctul 2) se completează cu litera c) cu următorul cuprins:

„c) infracțiunile prevăzute la art. 183, 185¹–185³, 223, 224, 225, 226, 227–242², 244–245⁹, 245¹¹–246², 248–255, 257–261¹ și 362 din Codul penal;”

articolul se completează cu alineatul (10) cu următorul cuprins:

„(10) La exercitarea urmăririi penale, procurorul poate dispune, prin ordonanță motivată, efectuarea unor acțiuni procesuale, altele decît cele cu caracter decizional, de către ofițerul de urmărire penală. În cazurile prevăzute de prezentul alineat, ofițerul de urmărire penală poate efectua doar acele acțiuni procesuale care au fost dispuse de procuror și își desfășoară activitatea sub directă conducere, supraveghere și control al acestuia. Actele întocmite de ofițerul de urmărire penală din indicația scrisă a procurorului sînt efectuate în numele și sub răspunderea acestuia.”

14. La articolul 274 alineatul (1), după cuvîntul „rezultă” se introduce textul „cel puțin”.

15. Codul se completează cu articolul 276¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 276¹. Pornirea urmăririi penale în cazul unor categorii de infracțiuni

(1) În cazul în care în sesizarea depusă la organul de urmărire penală sînt semne clare care justifică bănuirea rezonabilă de săvîrșirea unei infracțiuni prevăzute la art. 223, art. 224 alin. (1), art. 227 alin. (1), art. 228 lit. a) și b), art. 241, 242, 244, 244¹, 246, 246¹, 250, 257, 258, 262, 263, inclusiv în cazul

autosesizării organului de urmărire penală sau a procurorului în privința infracțiunilor menționate, organul competent să exercite urmărirea penală solicită opinia organului competent de control de stat asupra activității de întreprinzător sau a altui organ competent în controlul respectării prevederilor legislației din domeniul în care a fost săvârșită fapta, în vederea expunerii, în limita competențelor sale, asupra existenței sau nu a încălcării legislației din domeniu și prejudiciului cauzat prin încălcare. Solicitarea organului de urmărire penală trebuie să conțină exact faptele și informațiile cu privire la care se solicită opinia organului de control. Organul de urmărire penală nu are dreptul să dispună sau să solicite organului de control inițierea unui control în sensul Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

(2) Solicitarea organului de urmărire penală adresată în conformitate cu prevederile alin. (1) se examinează de organul de control competent în conformitate cu prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

(3) În situațiile prevăzute la alin. (1), în cazul când solicitarea excede competența organului de control, acesta, în termen de 5 zile de la recepționare, restituie organului de urmărire penală solicitarea și materialele anexate la aceasta în partea care excede competența organului de control.

(4) În cazul infracțiunilor prevăzute la alin. (1), procurorul poate decide asupra pornirii urmăririi penale doar după recepționarea sesizării organului de control de stat, expediată în conformitate cu prevederile art. 29 alin. (11) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător sau cu ale art. 251 din Codul fiscal.

(5) În cazul în care sesizarea care indică semne clare care justifică bănuirea rezonabilă de săvârșirea uneia din infracțiunile prevăzute la alin. (1) este depusă de organul de control de stat al activității de întreprinzător, prevederile alin. (1), (3) și (4) nu se aplică.

(6) În cazul în care din sesizarea depusă la organul de urmărire penală sau la procuror nu reies semne clare care să justifice bănuirea rezonabilă de săvârșirea unei infracțiuni, se informează organul de control competent, care va continua examinarea conform competențelor, aplicând corespunzător prevederile art. 274 alin. (4)–(7). Informarea organului de urmărire penală, de către organul de control, cu privire la rezultatele examinării sesizării organului de control nu este obligatorie, decât în cazurile expres prevăzute de lege.”

16. La articolul 308 alineatul (6), textul „art. 255–262, 264,” se substituie cu textul „art. 355–362 și 364,”.

17. La articolul 312, alineatul (3) se completează în final cu textul: „La solicitarea învinuitului de a examina legalitatea arestării în ședință publică se aplică prevederile art. 308 alin. (5).”

18. Articolul 321:

la alineatul (2) punctul 2), după textul „apărătorul lui” se introduce textul „sau de administrația locului de detenție a acestuia”;

articolul se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) În cazul prevăzut la alin. (2) pct. 2), inculpatul poate fi supus aducerii silite în instanța de judecată pentru a-și confirma refuzul de a participa la judecarea cauzei.”

alineatul (4) se completează în final cu textul „și alin. (2¹)”.

19. La articolul 329 alineatul (2), textul „fără citarea părților, dar cu dreptul acestora” se substituie cu textul „cu citarea părților, care au dreptul”, iar textul „Nedepunerea referinței” – cu textul „Neprezentarea părților sau nedepunerea referinței”.

Art. VII. – Articolul 21 din Legea nr. 333/2006 privind statutul ofițerului de urmărire penală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 195–198, art. 918), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) La atestarea ofițerului de urmărire penală se ia în considerare, în calitate de indicator de performanță, impactul acțiunilor acestuia, în timpul exercitării atribuțiilor, asupra drepturilor și libertăților persoanelor, în vederea atingerii unei eficiențe maxime și a micșorării constante a impactului negativ asupra acestora.”

Art. VIII. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78–84, art. 100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 396, alineatul (4) se abrogă.

2. La articolul 414 alineatele (1) și (2), textul „art. 273 pct. 1),” se substituie cu textul „art. 273 pct. 1) și 2),”.

3. Articolul 425:

la alineatul (2), cuvîntul „depozițiile” se substituie cu cuvîntul „declarațiile”;

articolul se completează cu alineatele (6¹)–(6³) cu următorul cuprins:

„(6¹) În cazul contravențiilor date în competența organelor de control de stat al activității de întreprinzător și cea a organelor Ministerului Afacerilor Interne nu se permite ridicarea de obiecte, documente, dispozitive de stocare a datelor dacă ridicarea acestora stopează activitatea economică a persoanei. În cazul dat se purcede la efectuarea de copii și de înregistrări foto sau video de pe documente și dispozitive de stocare a datelor, pot fi inspectate, măsurate sau prelevate mostre din acestea, care constituie mijloc material de probă.

(6²) Copiile se realizează cu ajutorul mijloacelor tehnice și al procedurilor adecvate, de natură să asigure integritatea informațiilor conținute de acestea, și de un specialist care funcționează în cadrul organelor judiciare sau, după caz, din afara acestora.

(6³) În cazul prevăzut la alin. (6¹), cînd este imposibilă efectuarea copiilor și a înregistrărilor foto sau video de pe documente și dispozitive de stocare a datelor ori posesorul acestora nu permite sau obstrucționează efectuarea acestor acțiuni, agentul constatator le ridică în scopul efectuării copiilor și înregistrărilor foto sau video, stocării datelor, inspectării, măsurării sau prelevării de mostre, indicînd în procesul-verbal întocmit elementele de individualizare a fiecărui obiect, document sau dispozitiv de stocare a datelor. Obiectele, documentele sau dispozitivele de stocare a datelor se restituie de către agentul constatator sau de autoritatea competentă de soluționarea cauzei contravenționale în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai tîrziu de 3 zile lucrătoare din momentul ridicării acestora.”

la alineatul (7), după textul „Procesului contravențional” se introduce textul „, în partea ce ține de declarații,”.

4. Articolul 427 se completează cu alineatele (4)–(7) cu următorul cuprins:

„(4) Nu se permite ridicarea de obiecte, documente, dispozitive de stocare a datelor dacă ridicarea acestora stopează activitatea economică a persoanei, este posibilă efectuarea de copii și de înregistrări foto sau video de pe documente și dispozitivele de stocare a datelor, pot fi inspectate, măsurate sau prelevate mostre din acestea, care constituie mijloc material de probă.

(5) În cazul prevăzut la alin. (4), cînd este imposibilă efectuarea copiilor și a înregistrărilor foto sau video de pe documente și dispozitive de stocare a datelor ori

posesorul acestora nu permite sau obstrucționează efectuarea acestor acțiuni, agentul constatatator le ridică în scopul efectuării copiilor și a înregistrărilor foto, video, stocării datelor, inspectării, măsurării sau prelevării de mostre, indicînd în procesul-verbal întocmit elementele de individualizare a fiecărui obiect, document sau dispozitiv de stocare a datelor și legătura acestora cu cauza contravențională. Obiectele, documentele sau dispozitivele de stocare a datelor se restituie de către agentul constatatator sau autoritatea competentă de soluționarea cauzei contravenționale în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai tîrziu de 3 zile lucrătoare din momentul ridicării acestora.

(6) Este interzisă ridicarea de obiecte, documente, dispozitive de stocare a datelor care nu constituie instrumente ce au servit la săvîrșirea contravenției sau nu au importanță pentru procesul contravențional.

(7) În cazul constatării contravenției prevăzute la art. 97, prevederile prezentului articol și ale art. 425 în partea ce ține de interzicerea ridicării de obiecte nu se aplică.”

5. La articolul 428:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Organul de constatare a contravențiilor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Departamentului Instituțiilor Penitenciare, Serviciului de Informații și Securitate, Centrului Național Anticorupție și procurorul sînt în drept să efectueze percheziție dacă sînt organe abilitate cu dreptul de examinare și/sau soluționare a contravenției respective și dacă din probele acumulate sau din materialele de investigație operativă rezultă o presupunere rezonabilă că într-o anumită încăpere, la domiciliu ori în alt loc sau la o anumită persoană se pot afla instrumente ce au servit la săvîrșirea contravenției, obiecte sau alte valori dobîndite din contravenție, precum și obiecte sau documente care pot avea importanță pentru cauză.”

la alineatul (3), cuvîntul „hotărîri” se substituie cu cuvîntul „ordonanțe”;

articolul se completează cu alineatele (6) și (7) cu următorul cuprins:

„(6) Organele de constatare, examinare și soluționare a contravențiilor, abilitate cu funcții de control de stat în conformitate cu Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, nu au dreptul să efectueze percheziții decît asistați de colaboratori de poliție și doar dacă au fost epuizate toate căile de control în conformitate cu prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

(7) Este interzisă efectuarea perchezițiilor cu depășirea spațiilor, în alte locuri, în temeiul altor acte sau urmărind alte scopuri decât cele indicate în încheierea judecătorului de instrucție privind autorizarea percheziției sau în hotărîrea motivată privind efectuarea percheziției.”

6. Articolul 439³:

la alineatul (1), după textul „agentului constatator” se introduce textul „a organului abilitat cu dreptul de examinare și/sau soluționare a contravenției respective”;

articolul se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Dacă bunurile ce urmează a fi sechestrate pentru repararea prejudiciului cauzat sau pentru a garanta executarea pedepsei amenzii sînt folosite sau constituie parte a procesului tehnologic de producție și sechestrarea lor ar determina în mod inevitabil stoparea activității economice, se iau măsuri asigurătorii pentru sechestrarea contravalorii acestora.”

Art. IX. – Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 181–184, art. 595), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 4 se completează cu alineatele (1³)–(1⁶) cu următorul cuprins:

„(1³) La efectuarea controlului planificat sau inopinat, organul de control are în vedere prioritar posibilitatea efectuării controlului prin solicitare directă de la persoana controlată a documentației și a altei informații conform alin. (1²). Doar în cazul insuficienței documentației și informației deținute pentru a stabili respectarea legislației de către persoana supusă controlului sau reieșind din tipul controlului și analiza riscurilor, organul de control va realiza controlul la fața locului.

(1⁴) În cazul efectuării controlului prin solicitare directă de la persoana controlată a documentației și a altei informații, aceasta, în termen de 5 zile lucrătoare de la data recepționării solicitării motivate, este obligată să prezinte organului de control informația și documentele specificate în solicitare. Neprezentarea informației solicitate constituie temei pentru inițierea, în termen de 10 zile lucrătoare, a unui control la fața locului.

(1⁵) La depistarea unor erori și/sau neconcordanțe în documentele și informațiile prezentate de persoana controlată, organul de control solicită acesteia prezentarea de explicații în scris în termen de 5 zile lucrătoare de la solicitare.

Odată cu transmiterea explicațiilor scrise asupra erorilor și/sau neconcordanțelor, persoana controlată are dreptul să prezinte suplimentar acte doveditoare ce confirmă autenticitatea informațiilor și documentelor prezentate.

(1⁶) În cadrul controlului la fața locului, organul de control nu are dreptul să solicite de la persoana controlată documente și informații care au fost prezentate anterior, în urma solicitării directe de la aceasta a documentației și a altei informații.”

2. Articolul 19 se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Plîngerile și petițiile, inclusiv sesizările sau solicitările organelor de drept sau ale altor organe de stat, pot constitui temei pentru un control inopinat doar în condițiile respectării prevederilor alin. (1) și (2) și doar dacă circumstanțele sau informațiile pe care acestea le conțin, fiind analizate în baza evaluării riscurilor, indică în mod rezonabil asupra unei posibile încălcări care în mod iminent provoacă prejudicii și dacă aceste circumstanțe și informații sînt probate în vreun fel. Plîngerile, petițiile sau alte sesizări care nu motivează inițierea imediată a unui control inopinat, în baza analizei riscurilor, pot fi luate în considerare la următoarea planificare anuală a controalelor.”

3. La articolul 28:

alineatul (2) se completează cu litera o) cu următorul cuprins:

„o) descrierea semnelor componente de infracțiune constatate în cadrul procedurii de control și referința expresă la normele de drept penal vizate.”

la alineatul (3), după textul „în două exemplare,” se introduce textul „iar în cazul constatării semnelor componente de infracțiune – în trei exemplare,”;

alineatul (9) va avea următorul cuprins:

„(9) La stabilirea încălcărilor ce conțin semne ale componentei unei infracțiuni, dar care nu s-au soldat cu cauzarea de prejudicii vieții și sănătății persoanei, organul de control întocmește procesul-verbal de control în care se indică prejudiciul pe care l-a stabilit, în limita competențelor, ca fiind cauzat prin încălcările constatate ale legislației, și prescripția privind înlăturarea acestor încălcări. Organul de control sesizează procurorul sau organul de urmărire penală competent cu privire la identificarea semnelor componente de infracțiune, printr-o sesizare, la care, în mod obligatoriu, se anexează procesul-verbal de control și materialele ce țin de controlul în cauză, care se transmite acestuia în termen de 5 zile lucrătoare de la data epuizării procedurilor stabilite la art. 29 și a expirării

termenului stabilit la art. 30 alin. (1¹) sau alin. (1²), în cazul în care procesul-verbal de control nu a fost contestat, sau de la data emiterii deciziei organului de control pe marginea cererii prealabile de contestare, emise în conformitate cu prevederile art. 30 alin. (2).”

articolul se completează cu alineatul (9¹) cu următorul cuprins:

„(9¹) În cazul în care la stabilirea încălcărilor ce conțin semne ale componenței unei infracțiuni s-a constatat că acestea s-au soldat cu cauzarea de prejudicii vieții sănătății persoanei, organul de control, în termen de 3 zile lucrătoare de la data întocmirii procesului-verbal de control, expediază procurorului sau organelor de urmărire penală competente o sesizare despre identificarea semnelor componenței unei infracțiuni, la care, în mod obligatoriu, se anexează procesul-verbal de control și materialele ce țin de controlul în cauză.”

4. Articolul 29:

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) În cazul prevăzut la art. 28 alin. (9), organul respectiv include în procesul-verbal de control o prescripție privind înlăturarea încălcărilor constatate, conform limitelor stabilite la art. 5¹, și o prescripție privind restituirea prejudiciului pe care l-a stabilit ca fiind cauzat prin aceste încălcări.”

la alineatul (4), după textul „emise în cazuri similare.” se introduce textul: „În cazul prevăzut la art. 28 alin. (9), termenul de executare a prescripției nu poate depăși 30 de zile.”

articolul se completează cu alineatul (11) cu următorul cuprins:

„(11) Prin derogare de la alin. (7)–(10), în cazul și în termenul indicat la art. 28 alin. (9) și (9¹), organul de control transmite organului de urmărire penală o sesizare privind identificarea semnelor unei componențe de infracțiune, la care se anexează procesul-verbal de control și materialele ce țin de controlul în cauză. În procesul-verbal de control se face consemnarea privind neexecutarea prescripției stabilite și despre restituirea sau nu a prejudiciului stabilit sau a contravalorii lui.”

5. Articolul 30:

la alineatul (1), după textul „nu conține constatarea contravenției” se introduce textul „sau semne ale componenței de infracțiune în condițiile art. 28 alin. (9¹)”;

alineatul (5¹) se completează în final cu textul „, , cu excepția deciziei cu privire la rezultatele examinării cererii prelabile de contestare, emisă în cazul prevăzut la art. 28 alin. (9)”.

Art. X. – Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 69–77, art. 113), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 11, alineatul (3) se completează în final cu textul: „Raportul conține și date privind impactul activității Procuraturii din anul precedent asupra drepturilor persoanelor.”

2. Articolul 30 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) În lista indicatorilor de performanță se prevăd și indicatori de impact asupra drepturilor și libertăților persoanelor în vederea atingerii unei eficiențe maxime și a micșorării constante a impactului negativ asupra acestora.”

Art. XI. – La articolul 2 alineatul (2) din Legea nr. 48/2017 privind Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 155–161, art. 251), cu modificările ulterioare, textul „și 352¹” se substituie cu textul „, , 352¹ și 362¹”.

Art. XII. – (1) Prezenta lege, inclusiv articolul I, prin derogare de la art. 56 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și de la art. 7 alin. (1¹) din Codul fiscal nr. 1163/1997, intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de pînă la 1 lună de la intrarea în vigoare a prezentei legi, împreună cu instituțiile și autoritățile vizate în prezenta lege, își va aduce propriile acte normative în corespundere cu modificările introduse.

(3) În termen de 10 zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, măsura arestului urmează a fi revocată de către procuror sau, după caz, de către instanța de judecată în cazul în care a fost aplicată pentru săvîrșirea infracțiunilor pentru care legea prevede pedeapsă privativă de libertate pe un termen de pînă la 3 ani.

(4) În toate cazurile penale aflate în curs de examinare la data intrării în vigoare a prezentei legi în privința faptelor prevăzute la art. 223, 224 alin. (1), art. 227 alin. (1), art. 228 lit. a) și b), art. 241, 242, 244, 244¹, 246, 246¹, 250, 257, 258, 262, 263 din Codul penal, organul competent care exercită urmărirea penală va solicita opinia organului competent de control de stat asupra activității de întreprinzător sau a altui organ competent în controlul respectării prevederilor

legislației din domeniul în care a fost săvârșită fapta, în vederea expunerii, în limita competențelor sale, asupra existenței sau nu a încălcării legislației din domeniu și prejudiciului cauzat prin încălcare și va decide în privința pornirii și efectuării urmăririi penale în condițiile art. 276¹ al Codului de procedură penală.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

ANDRIAN CANDU

**Chișinău, 26 iulie 2018.
Nr. 179.**